

YMPÄRISTÖ, LUONNONVARAT JA PUHTAAT RATKAISUT

Kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävän matkailun toimintamallit kulttuuriympäristöissä

Teeman lyhyt kuvaus: Matkailun kasvulla on myönteisiä talous- ja työllisyysvaikutuksia, mutta kasvavat matkailijamäärät asettavat kulttuuriympäristöjen, joissa matkailu toimii, kestävyiden yhä kovemmalle koetukselle. Matkailun kehittämisen tueksi tarvitsemme tietoa sen vaikutuksista kulttuuriin, kulttuuriympäristöihin ja paikallisyhteisöihin.

Hankkeessa kehitetään toimintamalleja matkailun kulttuuristen ja sosiaalisten vaikutusten arvioimiseen, jotta matkailuliiketoiminta olisi kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävä. Lisäksi tarkoitus on luoda käytänteitä, joilla voidaan seurata erilaisten matkailijaryhmien kokemuksia. Lähtökohtana hankkeessa on ajatus siitä, että kulttuurin ja kulttuuriympäristöjen matkailukäyttö tukisi nykyistä paremmin kulttuuriarvojen vaalimista. Pohjaa hanketyölle antavat mm. kansainväliset mallit. Hankkeen tuloksena syntyviä toimintamalleja tulisi voida hyödyntää niin kansallisen, alue- kuin paikallistason suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Kommentit

”Matkailun kehittämisen tueksi tarvitsemme tietoa sen vaikutuksista kulttuuriin, kulttuuriympäristöihin ja paikallisyhteisöihin.” Eli tutkimuksen ja toimintamallien kehittämisen tulisi olla monitieteistä ja -taitoista, ja koordinoitua (poikkihallinnollinen työryhmä?), vaikka suuntautuu matkailun kestävyiden kehittämiseen. Kulttuuri, kulttuuriympäristö, talous, aluekehitys, matkailu, koulutus... Paikallisyhteisöjen tulisi pystyä vaikuttamaan siihen, miten matkailun kestävyttä kehitetään, ei vasta sitten kun mietitään mitä. Yksi lisähaasteista on, ettemme kansallisella tasolla ole vahvoja osaajia kulttuuriympäristön tilan seurannassa ja kulttuuriympäristöä koskevassa viestinnässä ja vuorovaikutuksen osaamisessa (Museovirasto / Kulttuuriympäristö voimavarana maakunnissa ja alueilla Maakuntamuseoselvitys, Niina Uusi-Seppä, OKM 2017, s. 27). Mutta alueellista ja paikallista osaamista ja hyviä käytäntöjä löytyy hyödynnettäväksi. Kansainvälisten esimerkkien (etenkin pohjoismaisten) kartoittaminen myös tärkeää.”

”Matkailun kestävyttä on tarpeen arvioida paikallisen ja alueellisen ulottuvuuden lisäksi elinkaariperusteisesti, eli ottaen huomioon matkailukohteessa ja sen välittömässä läheisyydessä tapahtuvien vaikutusten lisäksi ne vaikutukset, jotka aiheutuvat kun esim. matkustetaan ko. kohteeseen.”

”Kaikki tutkimuskysymykset ovat tärkeitä. WORD-dokumentissa jossain määrin painottuu julkisen sektorin näkökulma. Jotta matkailun sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä Suomessa saadaan kasvatettua, keskeistä on kuitenkin matkailukohteiden ja siellä eri sidosryhmien sekä matkailuyritysten ja asiakkaiden sitouttaminen. Näkisinkin kehittämistarvetta neljällä tasolla:

Julkiset toimijat/kehittäjätahot eli tämä on kansallinen taso, jossa ministeriöistä käsin luodaan keskeiset tavoitteet, strategiat ja toimintamallit, joita julkiset toimijat alueetasolla vievät eteenpäin. Matkailukohde-/matkailukeskittymätaso: Matkailija

valitsee yleensä ensin matkailukohteen ja sen jälkeen sieltä eri palveluita. Siksi on tärkeää panostaa kohdetason ja verkostojen/palveluketjujen kestävyden kehittämiseen. Tärkeää olisi, että hankerahoituksessa suuremmat ja pienemmät yritykset voivat olla yhdessä mukana – tällä hetkellä esim. maaseuturahoituksessa näin ei ole ollut mahdollista. Tarvitaan Suomen olosuhteisiin ja varsinkin pieniin matkailukohteisiin/-keskittymiin sovellettuja toimintamalleja sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyden kehittämiseksi sekä seurantaan.

Matkailuyritystaso: Tarvitaan sekä työkaluja yrityksen oman kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyden kehittämiseen että asiakaskokemuksen mittaamiseen.

Muut toimijat: Esimerkiksi matkailua vähemmän tunteville investoijille, poliittisille päättäjille, rahoittajille jne. tarvittaisiin matkailun kestävä kehityksen periaatteiden tiivis, selkokielineen materiaali yms. Massamatkailun ”ihannointia” tuntuu näistä ryhmistä löytyvän yllättävän paljon. Vaikka tämä kommentointi koskee erityisesti kulttuurisen ja sosiaalisen kestävyden aspekteja, toivoisin, ettei ekologista ja taloudellista kestävyttä jätetä kokonaan huomiotta. Kestävä kehityksen osa-alueet nivoutuvat toisiinsa ja erityisesti matkailukohde- sekä yritystasolla olisi väärinymmärrysten ja päällekkäisten hankkeiden välttämiseksi hyvä katsoa tätä kokonaisuutena.”

”Hankkeessa voitaisiin kenties luoda malli, jolla kohteiden sosio-kulttuurista kestävyttä ja niiden raja-arvoja selvitetään, asetetaan ja myöhemmin myös säädetään yhdessä paikallisyhteisön kanssa? Kohteet ja paikallisyhteisöt ovat monimuotoisia ja heterogeenisiä, ja välillä sosiaaliset ja kulttuuriset arvot saattavat muuttua erilaisessa tahdissa kuin esimerkiksi ekologiset arvot. Sen vuoksi sosio-kulttuuristen vaikutusten arvioinnin vaiheistus ei välttämättä noudata muiden kestävyden osa-alueiden arvioinnin syklejä.”

”Teema on varsin ajankohtainen ja tärkeä, sillä matkailun kasvaessa yksi suurimpia haasteita on kestävyys. Tarvitaankin entistä parempia keinoja kehittää niin kulttuuriset, sosiaaliset, taloudelliset kuin ympäristölliset näkökulmat huomioon ottavaa matkailuliiketoimintaa.”

”Onko mahdollista että hankkeessa luotaisiin malli, jota voisi hyödyntää myös muissa kuin kulttuuriympäristöissä?”

”Hankkeen tulisi pyrkiä tähän. Yleisesti ottaen laaja hyödynnettävyys on lähtökohtana kaikissa VN Teas hankkeissa. Tuloksia pitäisi olla mahdollista hyödyntää laajemminkin matkailuelinkeinojen piirissä. Paljon samansuuntaista kehittämistä tapahtuukin esim. kansallispuistojen toiminnan osalta. Näen tässä hankkeessa paljon mahdollisuuksia laajempaan hyödynnettävyyteen.”

Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman toimeenpanoa tukevat selvitykset

Teeman lyhyt kuvaus: Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan (Kaisu) toimeenpano on alkanut vuonna 2018. Kaisun toimenpiteiden toimeenpanon tueksi tarvitaan runsaasti tutkittua tietoa. Taakanjakosektorin päästötavoite on haastava, ja tietoa tarvitaan myös uusien kustannustehokkaiden päästövähennystoimien tunnistamiseksi. Lisäksi tarvitaan tietopohjan vahvistamista sekä jo linjattujen toimien että uusien toimien vaikutuksien arvioimiseksi. Vuoden 2017 ilmastosuunnitelmassa kehitettyä kustannustehokkuuden toimenpidekohtaisen arvioinnin metodiikkaa tulee kehittää ja tarkentaa. Päästövähennyksiin ja -kustannuksiin vaikuttavien epävarmuuksien ja riskien analysointi vaatii edelleen työtä, ja myös sektorikohtaisia tarkasteluja tarvitaan.

Kommentit

”Oheiseen teemaan olisi keskeistä liittää myös mukaan instituutiosijoittajanäkökulma - esimerkiksi kuinka saada sijoittajat mukaan ilmastotalkoisiin yhä enenevässä määrin.”

Ympäristörikoksilla saatujen taloudellisten hyötyjen tilannekuva

Teeman lyhyt kuvaus: Selvitetään ympäristörikoksilla saatujen taloudellisten hyötyjen määrää sekä taloudellisten vahinkojen ja haittojen kohdistumisen kohteita. Hankkeella tunnistettaisiin myös toimintotyyppisiä, joihin taloudellisen hyödyn tavoittelu tyypillisesti liittyy, ja sitä, voisiko ympäristörikostorjunnalla yhteiskunnalta säästyneitä varoja palauttaa torjuntatyöhön ja sen kehittämiseen. Yhteiskunnalle aiheutuneista taloudellisista menetyksistä pyritään muodostamaan kokonaiskuva ottaen huomioon ympäristörikosten määrä ja kehitys. Kokonaiskuvan tarkastelussa huomioitaisiin myös muut kuin rikosoikeudelliset seuraamukset, kuten hallinto-oikeudellinen ennallistamisvastuu sekä siviilioikeudelliset korvausvastuut. Tilannekuvatietoa voidaan hyödyntää lainsäädännön muutostarpeiden arvioinnissa (YM, OM, SM) ja sitä voivat hyödyntää ympäristöviranomaiset, poliisi ja syyttäjälaitos käytännön työssä.

Kommentit

”Ympäristörikoksilla saaduilla taloudellisilla hyödyillä on usein yhteys harmaaseen talouteen. Keskeisten viranomaisten kuten ympäristövalvonnan, esitutkintaviranomaisten (poliisi, rajavartiolaitos ja tulli) sekä syyttäjälaitoksen yhteistyö välttämätöntä.”

”Juuri näin. Kesäkuun alussa pidetyssä International Police Association:n Environmental Crime –seminaarissa Saksassa todettiin, että ympäristöviranomaisilla on tärkeä rooli esim. taloudellisen hyödyn ja kunnostustoimenpiteiden arvioimisessa. Puhumattakaan siitä, että rikoksen ns. abstraktin vaaran kuvaamiseen tarvitaan laajaa ympäristöosaamista.”

”Valitettavan usein ympäristörikoksista jätetään syyttämättä tai tuomiot ovat lieviä. Kemikaalirikoksissa yksi syy tähän on arvioitu olevan, että kaikki eri viranomaiset eivät riittävästi tunne kemikaalien käyttäytymistä ympäristössä ja kemikaaleihin liittyviä ympäristövaaroja. On siksi selkeä tarve kasvattaa ymmärrystä viranomaisten välillä kemikaalien ympäristöriskeistä. Tähän tarvitaan koulutusta ja yhteisiä työkaluja ympäristörikoksen vaarallisuuden arvioimiseen (esim. kenttätöiden oppaita, yhteisiä lomakkeita) ja tuomioistuinkäsittelyyn (esim. laadukkaita lausuntoja, jäljitettävät tietolähteet). Arvioitaessa rikoshyötyä kemikaalirikoksissa rangaistuksien yhteydessä on sama tarve laajaan ja laadukkaaseen tiedontarpeeseen. Näiden työkalujen kehittämiseksi olisi hyvä laajentaa tämä otsikko tämän tyyppisten hankkeiden rahoitusmahdollisuudeksi. Tai vaihtoehtoisesti, voisiko aihekokonaisuutta 3 kasvattaa tähän suuntaan?”

”SYKE ja Aaltoyliopiston yhteisessä ja YMN rahoittamassa RISTE-hankkeessa (<http://www.syke.fi/hankkeet/riste>) selvitetään diplomityön muodossa kemikaalirikosepäilyihin liittyvien ympäristörikostutkinnan nykyisiä käytäntöjä ja kokemuksia. Näin päästään kiinni myös kriittisiin kohtiin, johon tarvitaan lisäosaamista ja yhteistyötä.”

”hyvä kun muistutit tuosta meneillään olevasta hankkeesta. Sen tulokset hyödyntävät myös tätä alkavaa hankettamme.”

Vakavien ympäristöriskien torjunnan ja ympäristövahinkojen korvauksien rahoittaminen maksukyvyttömyystilanteessa: Parhaat käytännöt rahoitusjärjestelmien kehittämiseksi

Teeman lyhyt kuvaus: Selvitystyössä analysoidaan parhaita käytäntöjä vakavien ympäristöriskien torjunnan ja ympäristövahinkojen korvauksien (toissijainen vastuu, TOVA) rahoitusjärjestelmän järjestämiseksi. Tuloksia hyödynnetään kansallisessa päätöksenteossa siinä esitettävien ratkaisumallien perustelemiseksi. Erityisen kiinnostuksen kohteena on aiheuttamisperiaatteen toteuttamisen eri variaatiot yritysten ympäristövastuun osana ja valtion budjettiin nojautuvien rahoitusratkaisujen mallit kollektiivisen vastuun järjestämiseksi.

Kommentit

”Hyvä aihekokonaisuus. Asiaan liittyy sekä erilaiset ja monet vakuusjärjestelyt että mm pakollinen ympäristövahinkovakuutus.”

”Kyllä. Ja myös erilaiset rahastoivat järjestelyt. kaikista näistä haetaan tarkentavaa tietoa.”

”Vakavien ympäristövahinkojen torjunnan ja korvauksien toissijaisten vastuujärjestelmien valmistelu on osa ympäristöministeriön uutta strategiaa. Koemme asian hyvin tärkeäksi, jopa niin tärkeäksi, että näkisimme hankkeen mielellään etenevän seuraavassa hallitusohjelmassa. Selvityksessä haetaan työlle taustaineistoa vastuujärjestelmien erilaisista vaihtoehdoista eri maissa sekä niiden oikeudellisista ja taloudellisista piirteistä.”

Terveellinen ruokaympäristö – Poliittikkayhteenvedolla koherenssia ihmisten ja ympäristön terveyden edistämiseksi

Teeman lyhyt kuvaus: Markkinatalous ei huolehdi ympäristöstä eikä ihmisten terveydestä. Yhteiskunnalla, yhteisöillä ja yksilöillä on tämä vastuu ja myös epäonnistumisista syntyvä kustannus. EU:n keskeinen arvo on kuluttajansuoja ja kansalaisten terveys, joten terveys tulisi huomioida kaikissa politiikoissa.

Ruokaympäristöllä (food environment) tarkoitetaan kaikkea ruokaan liittyvää ihmisten elinympäristössä: ruuan saatavuutta, valikoimaa, hintaa, mainostamista. Ruokaympäristömme on muuttunut radikaalisti, mikä selittää globaalin lihavuusepidemian (Duodecim 2015;131:1345-52). Ihmisten kulutustottumuksia ohjaa voimakkaasti kolme tekijää: hankinnan helppous, mahdollisuus valita ja edullisuus. Syömiseen liittyvät ratkaisut ovat pitkälti automaattisia ja tällöin ruokaympäristön lukuisat yllykkeet, kuten mainonta, ohjaavat liialliseen energiansaantiin. Ruokaympäristöön kohdistuvat toimenpiteet tulisi kohdistaa laaja-alaisesti tekijöihin, jotka ovat liiallisen energiansaannin kannalta merkittävimpiä. Ensisijaisesti tulisi etsiä keinoja tiheä energiaisten ruokien ja sokeripitoisten juomien käytön vähentämiseksi sekä ratkaisuja pakkaus- ja annoskokojen palauttamiseksi normaaleiksi.

Tutkimuskysymyksiä:

- Kartoitus politiikkakirjauksista, joilla pyritään edistämään terveellisempää ruokaympäristöä, painopisteet, toimenpiteet ja indikaattorit sekä vaikuttavuus - Terveellisen ruokaympäristön mallintaminen erityisesti lapsille esim. liikuntaa edistävän yhteiskuntasuunnittelun kautta - Terveellistä ruokaympäristöä edistävien tekijöiden huomioiminen päätöksenteossa, vaikutustentarviointia tukeva kysymyslistaus politiikkavalmisteluun osaksi

Lopputulos: Etenemissuositus terveellisen ruokaympäristön luomiseksi ja vaikutustentarviointia tukeva kysymyslistaus politiikkavalmisteluun osaksi

Kommentit

”Ympäristön laatu on tässä myös olennainen elementti, esim. ympäristössä oleva haitalliset aineet vaikuttavat ruoan kautta sen terveellisyyteen. Onko hankkeessa mahdollista ottaa tätä näkökulmaa huomioon, vai laajeneeko liiaksi?”

”Julkisen ruokajärjestelmän rooli terveellisen ruokaympäristön luomisessa on Suomessa tunnistettu ja sitä tulisi tukea. Vaikuttavuudesta on jo näyttöä.”

Saamelaiskulttuurin sopeutuminen ilmastonmuutokseen

Teeman lyhyt kuvaus: Saamelaiskulttuurin, elämänmuodon sekä elinkeinojen vahva riippuvaisuus luonnosta, luonnonvaroista ja luonnon olosuhteista on erityisten haasteellista nopeasti muuttuvassa ilmastossa, jonka vaikutukset näkyvät jo nyt monella tavalla pohjoisen luonnossa ja olosuhteissa. Saamelainen perinteinen tieto on lähtökohta luonnossa elämiselle, elinkeinoille ja kulttuurille, mutta perinteinen tieto voi olla vaarassa menettää käyttökelpoisuutensa, kun luonnonolot muuttuvat. Saamelaisten perinteinen tieto voi olla merkityksellistä kehitettäessä ja arvioitaessa sopeutumistoimia.

Ilmastonmuutoksen kokeminen ulottuu jo nyt saamelaisyhteisöihin aina yksilötasolle saakka ja tällä voi olla haitallisia vaikutuksia terveydellisesti ja sosiaalisesti. Muutoksen nopeus huomioon ottaen tiedon tarve on akuutti.

Kommentit

"Paikalliset uudet ongelmat huomaavat ensimmäisinä paikalliset toimijat. Miten tämä havainto- ja kokemustieto tulee julki, miten se vaikuttaa päätöksenkoon? Onko mahdollista saada aikaan pysyviä tidonkeruun ja joukkoistamisen mekanismeja joiden avulla muuttuvat olosuhteet ja niiden vaikutukset tulisivat tietoon laajemminkin? Miten muuttuva perinnäinen tieto saadaan kerättyä ennen kuin se olosuhteiden muuttuessa katoaa "uuden normaalin" jyräämänä? Miten uusi tekniikka voisi auttaa uusien toimintatapojen levittämisessä?"

Kokonaisarvio Suomen biodiversiteettistrategian ja toimintaohjelman 2012-2020 toteutuksesta

Teeman lyhyt kuvaus: Suomi on sitoutunut kansainvälisiin tavoitteisiin pysäyttää luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen vuoteen 2020 mennessä. Suomen kansallinen biodiversiteettistrategia ja toimintaohjelma 2012-2020 on keskeinen työkalu ko. osalta. Vuosi 2020 lähestyy ja olisi tärkeää arvioida miten Suomi on tavoitteissaan onnistunut ja millaisia sitoumuksia meidän tulisi tehdä kansallisesti ja ajaa kansainvälisesti tämän merkkipaalun jälkeen Post 2020. Tiedot arviosta tarvitaan Suomen EU-puheenjohtajuuden aikana EU:n omien kantojen muodostamiseksi.

Ei kommentteja.

KESTÄVÄ ALUE- JA KAUPUNKIKEHITYS

Strateginen ja integroiva ote kestävässä kaupunkikehityksessä

Teeman lyhyt kuvaus: Kestävän kehityksen edistäminen on hyvin laaja-alaista työtä, mutta sitä tehdään kaupungeissa ja kunnissa usein siilomaisesti ja painottuen esimerkiksi ympäristösektorille. Strateginen ja eri sektoreita yhteen sovittava ja samalla vahvasti yhdistäviä toimia käytäntöön vievä ote on harvinainen suomalaisissa kaupungeissa. Tarvitaan ymmärryksen lisäämistä ja kokemusten kartoittamista sekä suomalaisista kaupungeista että maailmalta siitä, miten strategista ja laaja-alaista otetta voidaan vahvistaa ja minkälaisilla toimintatavoilla ja välineillä sitä voidaan parhaiten ja tehokkaimmin viedä käytäntöön. Tämän tyyppistä tietoa tarvitaan isojen systeemisten muutosten sisällöllisen tiedon (esim. vähähiilisyys, digitaalinen muutos, työn murros, sosiaalisen eheyden vahvistaminen, jne.) rinnalla sekä paikallistason toiminnassa että kansallisella tasolla. Tutkimus/selvitys on luonteeltaan poikkihallinnollinen ja tukee sekä kestävästä kaupunkikehityksen edistämistä ja YK:n Habitat New Urban Agendan implementointia Suomessa että yleisemmin kestävästä kehityksen yhteiskuntasitoumuksen ja YK:n Local Agenda 2030:n toteuttamista Suomessa.

Kommentit

”Teema on varsin kiinnostava ja ajankohtainen. Isoista systeemistä muutoksista, jotka linkkaavat kestävästä kaupunkikehitykseen, mainitsisin tärkeänä myös kestävästä kiertotalouden, jonka mukaiset uudet toimintatavat ja liiketoimintamallit voivat muuttaa kulutuksen, tuotannon, toimintojen sijoittumisen ja liikkumisen rakenteita.”

”Tämä teema on todella tarpeen ja nykyisen STN:n hankkeemme (Dwellers in Agile Cities) kokemusten perusteella työ olisi tehtävä erityisen tiiviissä yhteistyössä kotimaisten kaupunkien kanssa. Yhteistyökaupunkeja tulisi olla eri kokoluokista ja alueellisesti eri puolilta Suomea. Strateginen ote ja yhteistyö kaupungin sektoreiden välillä vaihtelee suuresti eri kaupungeissa tutkimustulostemme perusteella.”

”STN:n URMI-hankkeessa Åbo Akademin ja kumppaneiden tekemä työ olisi syytä hyödyntää päällekkäisen työn välttämiseksi. Se työ on raportointivaiheessa tänä syksynä. Voisi olla jopa järkevää jatkaa niiden havaintojen pohjalta suoraan kohti vuoropuhelua kaupunkien kanssa.”

”Kaiken kaikkiaan olen [toisen kirjoittajan] kanssa samoilla linjoilla vertailun ja vuorovaikutuksen osalta, samoin kuin kansainvälisen kentän tuntemuksen suhteen.”

”Kiitos hyvä huomio URMI hankkeen pohjalta. Jo tehty toki huomioitava, ettei päällekkäistä”

”Kiinnostava ja tutkimuksen kauttakkin perusteltu työkalu strategiseen ja integroivaan otteeseen kestävästä kaupunkikehityksessä ovat innovaatioalustat. Näitä on mm. <https://citybusiness.fi/>. Näiden roolia ja strategista merkitystä tulisi tutkia/hyödyntää. Näillä on jatossakin iso potentiaali toimia yhteistyön ajurina.”

”Eri innovaatioalustoissa toimivat osittain samat henkilöt, jolloin kokemukset, tieto ja toimintatavat leviävät ja siilomaisuus vähenee. Eri innovaatioalustojen strateginen toimintaympäristö vaihtelee, ja tämä tukee kestävästä kaupunkikehitystä myös ympäristösektorin ulkopuolella.”

”Kaupunkien kestävyystarkastelun poikkisektoraalinen hanke. Voisi olla vertaileva (KV) ja vuorovaikutteinen sidosryhmäkaupunkien kanssa. Hyviä esimerkkejä löytyy myös Suomesta, mutta vaikuttavuuden ja pitkäjänteisen työn takaamiseksi suosisin suurten kaupunkien mukanaoloa tässä. Hyvä tuntemus KV-kentästä ja -sopimuksista tarvitaan. Ympäristösektori on enenevässä määrin tunnustettu kestävyysarvioinnin peruspilariksi, se on hyvä lähtökohta.”

”Voisi tarkastella myös kunnan sisällä jo tehtyä työtä kestävydestä ja kuinka se vastaisi tai mitä täydennettävää siihen olisi matkailun näkökulmasta. Kuinka arvioida koko matkailutuotteen kestävyttä? Nyt jäädään monesti vain osiin (hotelliyöpyminen, liikkuminen), mutta entä esim. suomalaisen luontomatkailutuotteen koko elinkaaren kestävyys?”

”hei, huomaitko matkailusta VN TEAS ehdotusta eli: ”Kulttuurisesti ja sosiaalisesti kestävä matkailun toimintamalli”. Sopsisiko tämä kommentti sinne?”

”Hyvä huomio. Kannattaa käydä kommentoimassa myös matkailuhanketta, jossa tavoite on nimenomaan matkailutuotteen koko elinkaaren kestävyden arviointi ja toimintamallien luominen tätä tarkoitusta varten.”

Liikennejärjestelmän ja maankäytön uudet suunnittelukäytännöt

Teeman lyhyt kuvaus: Selvityshankkeen odotetaan tuottavan tietoa maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistuksen valmisteluun, kaupunkiseutujen suunnittelun ja (kaupunki)seutujen sopimusmenettelyjen kehittämiseen sekä liikennejärjestelmä- ja väyläsuunnittelua ja joukkoliikennettä koskevan lainsäädännön ja suunnittelukäytäntöjen kehittämiseen. Ilmastotavoitteet, kaupungistuminen ja liikkumistapojen ja -palveluiden murros sekä lainsäädännön ja hallinnon rakenteiden muutokset pakottavat tarkastelemaan liikenteen ja maankäytön suunnittelua kokonaisuutena. Lainsäädäntöä ja suunnittelukäytäntöjä on tarpeen päivittää.

Kommentit

”Suunnittelu käytettävyyden näkökulmasta: mitä vaikutuksia voidaan ennakoida olevan tietyillä rakenteellisilla (suunnittelun keinoin toteutetuilla) muutoksilla järjestelmään? Entä kuinka voidaan insentivoida kestävämpää käyttöä? Millä tasolla insentiivien pitää olla (paikallinen, alueellinen, kansallinen) jotta kunnat ja kaupungit voivat yhtäläisesti toimeenpanna parannuksia? Alue- ja kaupunkikehitys voivat olla liikenteen (liikkumisen ja saavutettavuuden) näkökulmasta hyvin eri asioita. Voi olla, että molempien tarkastelu yhdessä tämän kokoluokan (150k) hankkeessa on liikaa, ts. kummassakaan ei päästä tarpeeksi tarkalle tasolle.”

HYVINVOINTI, YHDENVERTAISUUS JA OSALLISUUS

Monialaisen yhteistyön vaikuttavuuden arviointi nuorten työllistämässä

Teeman lyhyt kuvaus: Suomessa on luotu nuorten työllisyyden tukemiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi noin 50 Ohjaamon verkosto. Ohjaamot ovat palvelupisteitä, joista tarjotaan monialaista tukea alle 30-vuotiaille nuorille, niin työnhakuun, koulutukseen kuin myös toimeentuloon ja elämänhallintaan. Niiden ytimenä on tuoda yhteen eri toimijoita ja näin muuttaa toimintakulttuuria yhdessä työskentelyksi. Tavoitteena on lyhentää nuorten työttömyysjaksojen kestoja sekä tukea koulutukseen ja työhön siirtymistä. Toiminta on käynnistynyt ESR-rahoituksella, jonka päätyttyä valtio on päättänyt tukea toiminnan vakiintumista määräraikaisella rahoituksella. Lakiluonnokset tukevat toiminnan juurtumista maakuntahallintoon.

Hankkeessa arvioidaan Ohjaamoissa asioineiden nuorten siirtymiä, siirtymien osuvuutta ja kestävyyttä sekä toiminnan taloudellista vaikuttavuutta. Vertailuryhminä toimivat nuoret jotka eivät ole asioineet Ohjaamoissa.

Hanke kiinnittyy suoraan hallituksen kärkihankkeeseen Nuorisotakuuta yhteisötakuun suuntaan (mm. syrjäytymisen ehkäisy, työllisyys, osaaminen ja koulutus), eri ministeriöiden tulevaisuuskatsauksiin, hallituksen tulevaisuusselontekoon ja muihin dokumentteihin.

Ei kommentteja.

KESTÄVÄSTI KILPAILUKYKYINEN SUOMI

Selvitys sääntelyn vaikutuksista innovaatiotoimintaan ja markkinoiden kehittymiseen

Kommentit

”Tämä on tärkeä aihe, ja kiertotalous (tai ekoinnovaatiot/cleantechinnovaatiot) ovat hyvä esimerkkialue, sillä suomalaisella cleantech-sektorilla on todettu olevan haasteita erityisesti markkinoinnin luonnin, kaupallistamisen ja kokeilujen osalta. Myös yritysten markkinavuoropuheluun liittyy haasteita.”

”Onko uusien menetelmien käyttöönotolle esteenä sääntely, vai käsitys siitä että sääntely voisi olla este? Hallinnossa itse asiassa usein virkamiehet hakevat ja ovat usein myötämielisiä uusille toimintatavoille, mutta käsitys julkisen puolen toimijoiden tahtotilasta saattaa toimijoiden puolella olla hyvinkin päinvastainen. Ovatko esteet innovaatioiden toteutumiselle säätelypuolella aidosti olemassa, vai onko se vain vanhoja toimintatapoja suosiva oletus?”

”Tärkeä aihe mutta tutkimuskysymykset ovat tällä hetkellä staattisia: ikään kuin kysymys olisi sääntelyn yksisuuntaisesta vaikutuksesta innovaatiotoimintaan ilman vuorovaikutusta tai takaisinkytkentöjä käytännön toimijoiden kanssa. Tutkimuskysymysten muotoilussa kannattaa vielä katsoa Euroopan komission Better regulation -agenda ja suhteuttaa sen avauksia Suomen tilanteeseen: ec.europa.eu/smart-regulation/better_regulation/documents/com_2015_215_en.pdf. Agendasta näkyy miten komissio on viime vuosina lisännyt sääntelyprosessin vuorovaikutusta mm. avoimuudella, läpinäkyvyydellä ja uusilla suunnitteluperiaatteilla (Think Small First). Muutokset näkyvät jo käytännössä.”

”Erinomainen huomio. Paremmen sääntelyn periaatteiden noudattaminen lähtökohta innovaatiomyönteiselle sääntelylle.”